

**'A jre 'sɪɾɪ –Tigbio nva' –Gbrea
–gëjidεε?**

*(Saviez-vous comment le Lièvre a réussi à
manger les oeufs du Python?)*

*Raconté par KLAAKE Wê
(Doba)*

Première impression Mai 2002

(Corrigé en document PDF Octobre 2008)

© Centre de Traduction et d'Alphabétisation
en langue Bakwé
(C.T.A.B.)
—Touadji II —
B.P. 555, Méagui
Côte d'Ivoire

Cel: 07.89.61.68 / 07.04.60.01
07.62.97.21 / 07. 00. 29.32

'A jre 'sɾɪ –Tigbio nva' –Gbrea –gējideε?

*(Saviez-vous comment le Lièvre a réussi à
manger les oeufs du Python?)*

–Tigbiojɔ. –Sɾɪ –gbaa' 'kä nɪ, 'ɔ nya
–Tööwle kɔsɔ, 'a 'üa 'sɔɔlə nɪ, 'üü mö 'dugu
'tɔɾkəlɪ. Nyüü 'sɔɔ möa' 'dugu 'tɔɾkəlɪ nɪ,
–Tigbiojɔ bā plööbönyɔɔ.

'Ü mia', 'ünya 'tɔ 'nie –gält. 'Ü 'tɔa'
'nie –gält nɪ, 'nie 'si. –Maa 'sɾɪ 'ümää' nu –be
'ümää' 'pɪ, tou pa. –Tööwleε nɪ, 'enya pala
–mɛɾv 'klva. Dεεε 'ε palaa' 'klva, 'ε –bere
'bublɪ.

'A –mɛɾvlɪ 'uu 'ε 'pa, 'ünya 'pɪ 'nie.
'Ümä mi 'ümä bätä 'tɔ nɪ, 'nɪnɪa –ama –pɔpɔ
–ama 'jä 'dugu 'tɔɾɔnyüü, –na 'muu –nya 'daa
sɛɛɾɪ 'ba ji 'jä kalɪ. 'Plüü 'paa wii ɔ, –Tigbiojɔ
bö plöö.

«'Kpa –Tööwle –nyö –mɛɾv –a 'pɪ.
Klere 'kpa –Tööwle –nyö –mɛɾv –a 'pɪ. Klere
'kpa –Tööwle –nyö –mɛɾv –a 'pɪ.» –Wlaa
–bere 'ba ji 'jä kalɪ.

–Maa sɛɛri –Töowlea 'doo ɔ 'saa
–fleii. Plüülü –Tigbiojɔ böa' nɪ, –Töowlea
–wlaaa 'doo ɔ brɛ. –Töowleɛ 'ɛa 'klɪ nya
sɔri.

'ɔ 'saari 'ɛa 'klɪ nɪ, –Töowle nya sɔ
'üa –tɔrvɪɔ 'ɛnya –srörö nyuku dɛri, 'ɛnya
mi. 'ɛ 'tɔa' 'nieɛ kã –gãli 'ü 'pɪɛa' ɪ –bɛ 'ü jia'
nɪ, –Töowle 'a 'ɛa –mɛrv 'sɪgɪa.

–Mɛrvɪɔ 'pia 'nie 'klɪ, 'ɛ 'tɔa' 'ua
–tɔrvɪɔ 'ɛnya 'sɪgɪa –mɛrv sɪgɪa sɪgɪa 'ua
–tɔrvɪɔ nya 'sɪgɪa. 'Be –Tigbio nya jia 'e. 'Ü
'tɔrɔ 'dugu tɔrɔ ... 'Dugu 'a 'saari 'lɪbɪa ɔ.

–Tigbio bã plööbönyɔɔ 'ünya ji 'ünya
'tɔ 'nie –gãli.

'Ü –ma: «–Yüüü! –Tigbio –mö 'saari
jööö! 'ɔ bö ɔ: «'Kpa –Töowle –nyö –mɛrv –a
'pɪ. Tepra 'kpa –Töowle –nyö –mɛrv –a 'pɪ.»
–Wla –bɛrɛ sɛɛri 'ba ji 'jä kalɪ. –Wöö –Tigbio
ö, 'a –plu a 'blere –ö. –Pluu! 'ɔ 'tɔa' 'niea
–tɔrvɪɔ, ɔ kapa-mɛrv ɔ, ɔ kapa –mɛrv ɔ ...
'ɔmä 'ua 'tɔrvɪɔ 'tɔkalɪ mi –bɛ 'pluu! –Mɛrv
–tɔrvɪɔ 'a kölö.

–Jää –Tigbio mö 'lee. 'ɔ mia' dotro, ɔ
pa –Gbrea –kpatu 'lɪ. 'Ümia' –kpatu –gbɔkalɪ

nɪ, 'üa –Tigbio –kpatv 'lɪjäkä. 'iibä: «–Awεε,
'anyɪ 'bla 'mɪ. 'N bibie 'amɪ 'paʊn, 'ba fa 'mɪ
bätä 'mä –Baaa –gë 'cɪtɛ.

'ɔmä –Gbrea –gë 'cɪtɛ. –Aaa. –Gbrea
nya 'ɔɔn bätä. 'Ünya pla 'ɔɔn nyüköli.
–Gbrea –gë 'buaa; 'saa, 'ɔmä –Gbrea –gë 'cɪtɛ.

'ɔnya 'bata 'plätäɔ, 'ɔ –ma: «'Ba ja
kapusö. –Tɛ bätää 'wluɔba 'lee, 'ia 'duɔba 'wli
'lee, nyɔɔ 'nyɪ –srörö 'lɪ –o, –maa –Baaa –gë
'mä 'cɪtɛ –o.» –Aaa.

'Ünya fa 'ɔɔn 'plätä, 'ünya fa 'ɔɔn diia
'fɪɔ. 'Nɪnɪa nɪ, 'ɔ ma pi –gë 'sɔɔ, tää, mlɔɔ
–eefë. 'ɔ kä –Gbrea –gë –mü 'sɔɔ, tää, mlɔɔ
–eefë. 'ɔ kä –Gbrea –gë käɪɪ kä kä kä ...
–Mää pɛpɛ –gë –Gbrea 'nyɪ 'pa. 'ɔ –nëma:
«–Sɪrɪɪ jöa' –pɪ nɪ, ana 'fɪɔɪv 'ba jra bätää
'wluɔba, –maa nɪ –Baaa –gëlë ü 'n 'cɪtɛa' 'mä
'amɪ 'ɛa –gɪ 'klɪsrara.» 'ɔnya nɪ 'tutu 'ɔnya
'cɪtɛ –Gbrea –gɪa frua –gɪa –cɪtɛ –cɪtɛ –cɪtɛ.

–Sɪɪ paa' –suwla, 'üa 'fɪɔ ü nya jajra
–gälɪ jajra jajra. 'ɔ 'bö nyukua –gɪa flääjɔ,
'iibä: «–Ba –jää –Baaa –gɪ ɔ.» –Yeee! 'Ünya
–gɪa –yɛɛ.

–Abia –Baaa –gɪ 'na jööö! –Abia
–Baaa –gɪ 'na jööö! –Be 'ɔa kä –Gbrea –gë
'lɪbiara. 'ɔ –ma: «'Ba mi, ba 'kɔkɔ –wäli –o.
–Sɪrɪ jöa' –pɪ nɪ, 'nyaa –pɪ –Baaa –gë –gböli
'ciea.

–Maa 'ana 'fɔlv kva' –pɪ krækpe, 'ba
'jra bätää 'wlugba, –maa 'kpakplölä nɪ –tɛɛ
'nyɾɔ kɔɔ nɪ, amɔ mö –be 'mä 'napɪ ja 'mä
–Baaa –gë –gbafuto amä 'üün –gböli 'cie
–o. –Aaa. 'Üa 'fɔ nya 'nyie. 'Ü nva' 'saa 'ü
'nyie 'ɲlɛkakpala 'doo –nɛma 'ɔ –määä bätää
'wlugba 'jra.

–Be i 'n 'daaa' –plu, –gia dɪɔ 'doo
–kaa ma 'lɪɔ. 'ɔ 'a 'ua –gëa 'fɔ 'lɪbiara.
'Üa frua 'kpɔ 'kpɔ 'si nyüköli. –Tigbio nya
dɔv 'ɔnya mi –tɛɪ –gɔlv bää' 'nie –gba. 'ɔ
paa' –gɔlv 'lɪ, 'a –nyɛɛ bätää 'wlugba 'ü bā,
'ɲlɛkakpalɔ nya mi nyüköli tɛ. 'ɔ 'daaa':
«–Yüüü! –Alee 'ba –jää –Tigbio mö 'lee, –
maa 'ɔ 'a –Baaa –gë 'lɪbiara –o! –Yɾɛa –kpɔɔ.
'ɔ nö 'mɔɔ mö... 'Klu! 'ɔ pa –gɔlv 'lɪ, –ale 'ɔ
nyra 'kpakplö kɔɔ.

'Nɪna nɪ, 'kpakplö 'nyɪ 'nu ma. 'Ü nö:
«'Kpakplö –ö, 'blöö –gɔli dɛɪ –a –ja 'uun –ö.»
–Be –Tigbio nö: «'Kpakplö, 'ü nɪna 'palɪ 'koi

–a 'du a mi –o, 'üa 'yerianyɔɔ 'n bä –o.»

«'Kpakpö ö, –Tigbio 'a –Baaa –gë
'lɪɪara, 'blöö dɛrɪ –a ji –ö.» –Bɛ 'ɔ nö: «'Ü
nɪnɪa –a 'du a mi –o. 'Üa 'yerianyɔɔ 'n bä –o.»
Pupue pupue, nyɪrɪkɪ nyɪrɪkɪ. 'ɔnya dɔv –klüa
'ɔnya fɔ kä.

'Asɪ –Tigbio nu 'ɔnya ɪara kä –Gbrea
–gë 'lɪ –o. 'Abɪa 'ana –tigbio –fatraflɪ –o.

Communiquez-nous tout problème que vous rencontrerez! Vous nous aidez ainsi à améliorer l'orthographe de la langue Nyragbi. Nous remercions par cette occasion, tout le peuple Nyragbi pour leur collaboration.

ADDITIF

Ces contes ont été enregistrés et vérifiés avant l'impression avec les Nyragbi, précisément dans les villages de Djapadji et Doba.

Voir la langue Bakwé écrite et lue sous toutes ses formes par tous ses composants est un souhait et objectif que veut atteindre le Centre de Traduction et d'Alphabétisation en langue Bakwé.

Nous vous remercions pour la collaboration fraternelle au nom des Bakwé.

Imprimé par la
Société International de Linguistique
08 B.P. 857 Abidjan 08, R.C.I.
Tel: 22.43.12.98

Bakwé / 2ème trimestre 2002/ 50